

cvetlica po cel kozarec najčistejše vode v sebi ima. Tü blagosloviva previdnost, ki je ta čisti vir vsred pokvarjenih močvirij na šibko cvetlično steblo djala, kakor je djala upanje na dno tuge ranjenih sere, in kakor daja, da iz nedra revščine krepost izvira.

Oh! kmalo zapazim, da me je navidezen Atalin pokoj goljufal. Kolikor dalje greva, toliko bolj žalostna prihaja. Večkrat se brez uzroka strese in nagloma glavo oberne. Prestrežem jo ko me milo gleda, potem pa oči svoje z globoko tugo proti nebu vzdiguje. Kar me pa najbolj straši, je nekakošna skrivnost, nekakošna v globočini njene duše skrita misel, ki jo ji v očeh vidim. Vedno me k sebi vleče, pa vedno spet od sebe ríje; ko menim, da sem v njenem sercu nekoliko naprej prišel, vidim, da sem še, kjer sem bil. Kolikokrat mi je djala: „O ljubček moj mladi! ljubim te kakor senco gojzdov sred dneva! Lepši si ko puščava z vsemi njenimi cvetlicami in z vsemi njenimi veterci. Ko se k tebi nagnem, se tresem, ko se moja roka tvoje dotakne, se mi zdí, kakor da bi umreti imela. Unidan, ko si mi na persih počival, mi pihne veter tvoje lase v obličje, in menila sem, da čutim rahel dotik nevidljivih duhov. Da, vidila sem serne okonske gore; slišala sem pogovore priletnih možakov: pa pohlevnost sern in modrost starčkov ni tako ugodna in mogočna ko tvoje besede. In vendar, ubogi Šaktas, nikdar ne bom tvoja žena!“

Vedni razpori Ataline ljubezni in vere, vdanost njene rahločutnosti in čistost njenega vedenja, njeni ponosen značaj in njena globoka čutljivost, povzdiga njene duše v važnih rečeh, njena sposobnost v malih — vse mi jo nezapopadljivo dela; z eno besedo, Atala je čez človeka veliko zamogla. Polna strasti je bila polna mogočnosti; treba jo je bilo ljubiti ali sovražiti. (Dal. sl.)

Kratkočasnica.

Ukleti osel.

Dobro je znano, da potepuhi, naj so že mestni razujzdanci, malopridni učenci ali kar kolj hočejo, radi burke uganjajo in se tudi kake posebne zvijače v svoj prid poslužujejo. Tako so po pripovedki tri zvite buče babjo vernemu kmetu osla ukradli. Dobili so namreč poletno popoldne kmeta, ki je konec njive v senci spal. Osel se je pasel pri njem, privezan za njegovo roko. Radi bi ga bili ukradli; pa so se bali, da bi jih ne bili potegnili v luknjo. Pustili ga vendar niso. Kaj so storili? Dva sta odvezala osla in ga dalje gnala, tretji pa — lesičja glava — se je namesto osla privezal za jermen ravno tako, kakor je bil popred osel privezan. Ko sta bila osla že deleč odgnala, je privezani kmeta zbudil, rekoč: „Oče ne ustrašite se! ni nič hudega; sej vidite, sam sem tukaj, kakor ste me bili privezali.“ — „Kaj pa je? kaj pa je?“ je djál kmet vés prestrašen — „kje pa je osel?“ — „Ne strašite se, osel ni ušel, ampak le njegov čas je minul, in kakor vidite, sem jez še privezan, kakor ste me bili privezali, — odgovori sleparček. „Pa kaj — pasja noga? — sej sem osla privezal, zdaj pa vidim človeško podobo, kje pa je osel? Se mi le sanja ali je res?“ zaupije osupnjeni kmet. „Ne sanja se vam ne; res je vse, kar vidite; namesto osla imate mene ubogo siroto, pa saj ste me imeli tudi popred le v drugi podobi“, je rekel dalje sterganec, in prosil, da bi ga spustil. Začne tedaj kvantati, kaj da se je z njim godilo, kaj da je bil in kako da je sém prišel. Zmislil si jo je bil še popred, kaj da bo storil; zato je jel v začetku kmeta strašiti, da je ravno tisti osel, ktere ga je bil privezal in da je zdaj zopet to, kar je bil, namreč človek. Nakuhál se mu je bil, da je bil učenec, da se je pa slabo učil. Za tega voljo je bil na oslovsko klop posajen. „Oča, ko to zvejo, so bili zlo žalostni in so me v osla ukleli“, reče dalje. „Potem ste bili vi, ne vem ali tako srečni ali nesrečni, da ste me kupili. Zdaj je čas očetove ukletve minul in zatoraj

vas prosim, da bi me spustili, da idem domú. To vem, da sem vaš, pa vendar, kakor vas poznam, niste tako neusmiljenega serca, da bi me še za sužnjega imeli, zatoraj vas prosim še enkrat, spustite me domú.“ — Kmet nič ukletega ni hotel in je potepuha koj spustil. Brez osla vendar ni mogel biti, in šel je na bližnji sejm po družega. — Vés se prestraši, ko svojega nekdanjega osla na prodaj vidi. V serce se mu smili, da je že spet uklet. Kupiti ga pa neče, ker se je bal, da bi se mu ne spremenil prekmali zopet v človeka, in da bi ne dobil v kratkem času namest osla kakega lumpa.

Kmali je bil osel prodan, se vé da ne drago, in denarje so zapili brez mene, ker pri nizki ceni niso mešetarja potrebovali.

J. V—c.

Sirota Jerica.

Narodna kranjska.

Vstani, vstani Jerica,
Vstani, ženi vole past
Tjekaj v reber zeleno.
Čakajte oj mati vi,
Da danove odzvoni,
Petelinčki odpojó.
Vstani, vstani Jerica,
Vstani, ženi vole past
Tjekaj v reber zeleno!
Jerica ustala je,
Past voličke gnala je
Tjekaj v reber zeleno.
Pasite volički se,
Da grem k svoji materi,
Tje na britof žegnani,
Kjer so grobje velbani.
Črna zemlja odprí se,
Črna zemlja, matern' grob,
Da vam potožila bom,
Svoje serce odkrila bom,
Zemlja se odperla je,
Črna zemlja, matern' grob.
Jerica tožila je,
Tako govorila je:
Mati, mati, mamica,
Pač imam hudo mačeho;
Preden še dani zvoní,
Petelinčki odpojó,
Me pokličé, me zbudi;
Moram gnati vole past
Tjekaj v reber zeleno.
Pri vas pa ležala sem,
Da je posjalo solnčice,
Mi na mehko postelje.
Mati, mati, mamica,
Pač imam hudo mačeho,
Peče mi s pepela kruh
Z drobnim peskom ga soli.
In kadar mi reže ga,
Vreže mi tak tankiga,
Da se vidi skoz njega.
Zraven vselej krega me.

Vi ste pekli beliga,
Rezali debelo ga,
Z maslom ste ga mazali,
Zraven se mi smejali.
Mati, mati, mamica,
Pač imam hudo mačeho,
Kadar ona češe me,
Tak z grebeni sterže me,
Da mi teče črna kri.
Ko ste vi česali me,
Gladko ste česali me,
Milo božali ste me.
Mati, mati, mamica,
Pač imam hudo mačeho.
Postljo imam tak terdó,
Nikdar ne postelje je,
Nikdar ne zrahljá mi je,
Devlje v zgavje ternje mi,
Devlje v snožje pesek mi,
Vi ste mehko dali mi,
Vsak ste dan postlali mi,
Vsak ste dan zrahljali mi;
Mati, mati, mamica,
Biti mi ni več domá!
Mati govorila je:
Pojdi, Jerica, domú,
Zroc' se milimu Bogú.
Mati, mati, mamica,
Biti mi ni več domá,
Tü pri vas ostala bom
Tü pri vas ležala bom,
Leže Jerca k materi,
Še tako mi govori:
Bolji mati so mertva,
Kakor živa mačeha,
Komaj to izgovori,
Svojo dušico pusti. —
Kako je pač to hudó,
Oj hudó za vsaciga,
K' nima svoje matere,
K' ima hudo mačeho.

Dopisi.

Iz Gradca. Truplo rajnega nadvojvoda Janeza bodo iz Gradca prepeljali na Tiroljsko v Meran, kadar bo ondí raka za-nj in njegovo rodovino popolnoma dodelana. Rajnega želja je bila, ondí po smerti počivati. Glavni odbor štajarske kmetijske družbe je v zboru 12. maja sklenil, presvitlemu nadvojvodu v imenu družbe spominek hvalnosti postaviti. Ta spominek pa ne bo iz kamna ali iz brona izdelan, ampak bo obstal iz natančnega popisa tiste dežele, v kateri je neumerli gospod skoraj skozi 50 let se trudil za blagor kmetijstva in obertnijstva. Podružnice so že začele podpise za dnarne doneske naberati, kateri se bodo potrebovali za slovesno obhajanje štiridesetletne delavnosti presvitrca nadvojvoda Janeza, kot predsednika štajarske kmetijske družbe. Omenjeno delo, ki bode spominek neu-